میزان وابستگی به اینترنت در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

زیبا محمدی، علیرضا خاتونی *، محمد حیدری، مسعود بحرینی

چکیده

مقدمه: علی‌رغم مزایای متعددی که اینترنت به همراه دارد، با مشکلات جدی نیز همراه است که مهم‌ترین آنها مسأله وابستگی به اینترنت است. هدف این پژوهش تعیین میزان وابستگی به اینترنت در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه بوده است.

روش‌ها: در مطالعه‌ای توصیفی مقطعی، ۳۸۴ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه به روش تصادفی طبقه‌ای وارد مطالعه شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه استاندارد یانگ استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و آمار تحلیلی (آزمون‌های آماری t مستقل و آنالیز واریانس) استفاده شد.

نتایج: یافته‌های حاصل از ۳۵۰ پرسشنامه تکمیل شده نشان داد ۹۱/۷٪ دانشجویان دچار وابستگی خفیف به اینترنت بودند و تنها ۰/۳٪ وابستگی شدید به اینترنت داشتند. در مقایسه‌ی میانگین امتیاز وابستگی به اینترنت برحسب متغیرهای جنسیت (P=۰/۰۱۹،t=۲/۳۵۶)، سن(f=۳/۴۲۶، P=۰/۰۳۴)، وضعیت تأهل(t=۴/۴۴۷، P<۰/۰۰۱)، رشته تحصیلی(f=۴/۳، P<۰/۰۰۱)، داشتن کامپیوتر شخصی(t=۴/۳۸۸، P<۰/۰۰۱)، میزان آشنایی با رایانه(f=۶/۵۴۷، P<۰/۰۰۱) و اینترنت(f=۶/۴۵۸، P=۰/۰۰۲)، و دلیل استفاده از اینترنت(f=۳/۳۸۳، P<۰/۰۰۱)، تفاوت آماری معناداری یافت شد.

نتیجه‌گیری: با عنایت به میزان بالای وابستگی خفیف به اینترنت در میان دانشجویان دانشگاه، تدوین برنامه‌های آموزشی جهت آشنایی دانشجویان با مخاطرات ناشی از وابستگی به اینترنت ضروری می‌نماید.

واژه‌های کلیدی: وابستگی، اینترنت، دانشجویان

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی/ اسفند ۱۳۹۲؛ ۱۳(۱۲): ۱۰۱۹ تا ۱۰۳۰

مقدمه

اینترنت با داشتن ویژگی‌های منحصر به فردی، نظیر دسترسی آسان، سهولت استفاده، گمنامی کاربران و هزینه پایین در سال‌های اخیر به یکی از عمومی‌ترین رسانه‌های جمعی جهان تبدیل شده است(۱). تا پایان سال ۲۰۰۸ تعداد استفاده کنندگان آنلاین در سراسر جهان ۱/۵۹ بیلیون نفر بود و این میزان در پایان سال ۲۰۱۲به بیش از ۲ بیلیون نفر رسید(۲). کشور ایران نیز از این رشد چشم‌گیر بی‌بهره نبوده است و در بازه‌ی زمانی۱۳۸۹-۱۳۷۹، ۱۳/۱۸درصد رشد کاربری داشته است، که بخش عمده آن‌ها را جوانان تشکیل می‌دهند(۱و۳).

اینترنت در زندگی روزانه به عنوان یک ابزار مفید و کمک‌کننده برای جستجوی اطلاعات، فعالیت‌های حرفه‌ای و دانشگاهی و سایر جنبه‌های زندگی اجتماعی یا کاری استفاده می‌شود، اما استفاده بیش از حد و نادرست از آن خطر وابستگی به اینترنت را به دنبال دارد(٤و٥). بررسی‌های اخیر درباره شیوع وابستگی به اینترنت نشان می‌دهد که شیوع کلی

* **نویسنده مسؤول:** دکتر علیرضا خاتونی (استادیار)، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی کرمانشاه و عضو کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، ایران.
akhatony@ kums.ac.ir
زیبا محمدی، کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت‌های ویژه، کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه پزشکی کرمانشاه، ایران. (ziba.mohammadi14@yahoo.com)؛ محمد حیدری، دانشجوی دکترای اپیدمیولوژی، گروه آمار و اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، ایران. (gazana58@yahoo.com)؛ دکتر مسعود بحرینی (استادیار)، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی بوشهر، ایران. (m.bahreini@bpums.ac.ir)

تاریخ دریافت مقاله: ۹۲/۵/۷، تاریخ اصلاحیه: ۹۲/۵/۲۲، تاریخ پذیرش: ۹۲/۵/۲۳

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-03]

وابستگی بین ۳۸-۰/۳درصد می‌باشد(٦).

پیامدهای وابستگی به اینترنت، متنوع بوده و از مهم‌ترین آنها می‌توان به اختلال در سلامت روانی- فردی، افسردگی، کاهش روابط اجتماعی، بی‌خوابی، تداخل با عملکرد شخصی، از دست دادن کار و کاهش عملکرد تحصیلی اشاره نمود(٥تا١٤).

بخش عمده‌ای از کاربران اینترنت را دانشجویان تشکیل می‌دهند. تعداد کاربران حرفه‌ای و نیمه حرفه‌ای اینترنت در بین دانشجویان به اقتضای شغل و حرفه آنان و به واسطه دسترسی نامحدود، رایگان، بیش‌تر و با سرعت بالا مربوط به امکانات در محیط‌های دانشگاهی در مقایسه با محیط‌های دیگر، به مراتب بیش‌تر از سایر گروه‌ها است(١و١٥). اینترنت بخش مهی از زندگی روزانه دانشجویان برای رسیدن به اهداف دانشگاهی، اجتماعی و تفریحی را شامل می‌شود(١٥تا١٩). در همین زمینه قمری و همکاران طی مطالعه‌ای در سال ۲۰۱۱، مهم‌ترین اهداف دانشجویان پزشکی ایران در استفاده از اینترنت را، تحقیق و مطالعات علمی بیان داشتند(١٨). در مقابل، کانان(Canan) و همکاران با انجام مطالعه‌ای در سال ۲۰۱۲، ابراز کردند که ٦٢/٤٪ از دانشجویان دچار وابستگی به اینترنت، بیش‌تراز گفتگوها و پیام‌های اینترنتی استفاده می‌کنند(٩).

سال‌های حضور در دانشگاه زمان انتقال برای بسیاری از دانشجویان است؛ به طوری که آنان با ترک خانواده به یک محیط اجتماعی جدید وارد می‌شوند که با آزادی بیش‌تر، چالش‌های دانشگاهی و وظایف مختلف مشخص می‌شود(١٢). لذا سازگاری با زندگی دانشجویی ممکن است چالش برانگیز باشد و منجر به تنهایی، اضطراب، افسردگی و استرس شود و در نهایت بعضی از دانشجویان ممکن است از اینترنت برای تسکین این احساسات استفاده کنند(٦).

شواهد حاکی از آن است که ١٣-٨ درصد از دانشجویان دچار وابستگی به اینترنت می‌شوند که این مسأله می‌تواند سلامت روانی، روابط اجتماعی، روابط خانوادگی و عملکرد دانشگاهی آنان را مختل نماید(١٣و١٧). در همین رابطه جعفری ندوشن و همکاران با بررسی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم، بیان کردند که ۹۰٪ کاربران دچار وابستگی خفیف به اینترنت هستند(٥). همچنین در مطالعه شئوون‌فلد(Scheonfeld) و همکاران بیش از یک سوم دانشجویان در معرض خطر وابستگی به اینترنت قرار داشتند و امتیاز بالاتر پرسشنامه یانگ توسط افراد جوان‌تر کسب شد(٦).

بررسی‌های به عمل آمده همگی نشان‌دهنده شیوع نسبتاً بالای وابستگی به اینترنت در میان جمعیت جوان و دانشجو می‌باشد(١و٥و١٥). جوان بودن اغلب این کاربران باعث شده است تا نگرانی در خصوص سلامت جسمی- روانی و اجتماعی نسل آینده هر کشور بیش‌تر شود و در نتیجه مسؤولیت شناخت دقیق و برخورد آگاهانه با این اثرات را سنگین‌تر نماید. در این راستا دانشجویان علوم پزشکی با توجه به این که سلامت جامعه در گرو رفتار آن‌هاست و نهایتاً در مشاغلی قرار خواهند گرفت که انتقال دهندگان پیام‌های بهداشتی بوده و هدایت افراد را در جهت اتخاذ سبک زندگی سالم به عهده خواهند گرفت، لذا ضرورت استفاده هوشمندانه و برنامه‌ریزی شده از اینترنت برای این دانشجویان امری کاملاً ضروری است و در این میان آموزش فرهنگ استفاده صحیح از اینترنت و اطلاع رسانی به دانشجویان پیرامون تبعات ناشی از استفاده کنترل نشده از اینترنت، از اهمیت فراوانی برخوردار است. از آنجایی که نخستین گام در راستای تحقق این هدف، اطلاع از شرایط موجود و تعیین میزان وابستگی به اینترنت در بین دانشجویان است، و با توجه به عدم اطلاع از وضعیت میزان وابستگی دانشجویان علوم پزشکی کرمانشاه به اینترنت، پژوهشگران برآن شدند تا در این مطالعه به بررسی میزان وابستگی به اینترنت در آنها بپردازند تا بر پایه نتایج حاصله مسؤولان مربوطه بتوانند راه‌کارهای مناسب را در خصوص کاربران دچار وابستگی به اینترنت مدنظر قرار دهند.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-03]

روش‌ها

مطالعه حاضر، مطالعه‌ای توصیفی مقطعی است، که در سال ۱۳۹۰ در دانشکده‌های تابعه دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه انجام شده است. حجم نمونه بر اساس مطالعات قبلی(۲۰) و با استفاده از فرمول حجم نمونه برای برآورد یک نسبت (سطح اطمینان ۰/۹۵درصد و دقت ۰/۲درصد)، ۳۸٤ نفر محاسبه شد. روش نمونه‌گیری به صورت تصادفی طبقه‌ای بود و طبقات نمونه‌گیری را دانشکده‌های تابعه دانشگاه که شامل دانشکده‌های پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی، پرستاری و مامایی، پیراپزشکی، و بهداشت بودند، تشکیل دادند. برحسب تعداد دانشجویان هر دانشکده، درصدی از آنها نسبت به کل دانشجویان دانشگاه به عنوان نمونه انتخاب شدند. بدین منظور در ابتدا فهرست اسامی دانشجویان هر دانشکده اخذ و شماره گذاری گردید. سپس با استفاده از جدول اعداد تصادفی، ۳۸٤ دانشجو از میان رشته‌ها و مقاطع مختلف در دانشکده انتخاب و وارد مطالعه شدند. تعداد نمونه‌های هر دانشکده بدین صورت بود: دانشکده پزشکی۱۲٤ نفر، داروسازی۳٦ نفر، دندانپزشکی ۸ نفر، پرستاری و مامایی ٦۳ نفر، پیراپزشکی ۷٤ نفر و بهداشت ۷۹ نفر.

معیارهای ورود نمونه‌ها به مطالعه شامل اشتغال به تحصیل در نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۱-۱۳۹۰ و رضایت برای تکمیل پرسشنامه‌ها بود. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه دو بخشی بود. بخش اول به اطلاعات فردی اختصاص داشت و شامل سن، جنس، تأهل، ترم تحصیلی، رشته تحصیلی، مقطع تحصیلی، دانشکده محل تحصیل، محل سکونت فعلی و نیز سؤالاتی در مورد داشتن رایانه شخصی، ساعت استفاده از اینترنت در طول هفته، زمان استفاده، میزان آشنایی با اینترنت و رایانه، محل دسترسی به اینترنت و دلیل استفاده از اینترنت بود. بخش دوم، پرسشنامه استاندارد یانگ بود (برگرفته از مطالعه ویزیشفر، منبع شماره ۲۰) که براساس مطالعات داخلی، روایی و پایایی آن تأیید شده است. درگاهی در مطالعه وابستگی به اینترنت و عوامل مؤثر بر آن در ساکنان منطقه ۲ غرب تهران در سال ۱۳۸٦، ضریب پایایی ابزار را ۰/۸۸ و شایق در مطالعه بررسی اعتیاد به اینترنت و رابطه آن با ویژگی‌های شخصیتی در نوجوانان تهران در سال ۱۳۸۸، ضریب پایای ابزار را ۰/۸۵ گزارش کرده است(۲۱و۲۲). این پرسشنامه دارای ۲۰ سؤال در مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای است، که شامل هرگز، بندرت، گاهی، اغلب و همیشه است. کاربران در خصوص هر سؤال، یکی از موارد مزبور را به عنوان معیار سازگار با حالت خود انتخاب می‌کنند. امتیاز متعلقه به هر یک از گزینه‌های مزبور بین یک تا پنج است(هرگز= ۱، به ندرت= ۲، گاهی= ۳، اغلب= ٤، و همیشه= ٥). دامنه امتیاز کلی آزمون بین ۲۰ تا ۱۰۰ است که امتیاز بیش‌تر بیانگر وابستگی شدیدتر کاربر، به اینترنت است. براساس دستورالعمل پرسش نامه استاندارد یانگ، نمونه‌ها بر حسب امتیاز اکتسابی، در یکی از گروه‌های کاربر معمولی(بدون وابستگی)(۲۰≤)، دچار وابستگی خفیف(٤۹-۲۱)، وابستگی متوسط(۷۹-٥۰) و وابستگی شدید(۱۰۰-۸۰) قرار می‌گیرند(۲۰).

جهت جمع‌آوری اطلاعات، پژوهشگر پس از اخذ مجوز از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه، به دانشکده‌های تابعه دانشگاه مراجعه و نسبت به نمونه‌گیری اقدام نمود. بدین منظور، در ابتدا اهداف مطالعه برای نمونه‌ها بیان شد و اطمینان بخشی لازم پیرامون محرمانه ماندن مشخصات فردی و نیز پاسخ آنها به سؤالات، به عمل آمد و رضایت نمونه‌ها برای شرکت در مطالعه جلب گردید. پرسشنامه‌ها توسط نمونه‌ها تکمیل شد و سپس توسط پژوهشگر جمع‌آوری گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (درصد فراوانی، میانگین و انحراف معیار) و آمار تحلیلی (آزمون تحلیل واریانس یک طرفه و تی مستقل) استفاده شد. برای مقایسه‌ی میزان امتیاز وابستگی به اینترنت برحسب متغیرهای کیفی دو حالته(نظیر جنس و وضعیت تأهل) از آزمون تی مستقل و برحسب متغیرهای

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-03]

کیفی چندحالته (نظیر محل‌های دسترسی به اینترنت) و کمی رتبه‌ای(نظیر سن، ترم تحصیلی) از آزمون آنالیز واریانس یک طرفه استفاده گردید.

نتایج

از میان ۳۸٤ پرسشنامه توزیع شده ۳٤ مورد ناقص تکمیل شده بودند که وارد مطالعه نشدند و فقط ۳۵۰ پرسشنامه مورد تحلیل قرار گرفت(۹۱/۱٤٪). یافته‌های حاصل از پژوهش نشان داد، ٤۳٪(۱۵۰ نفر)افراد شرکت‌کننده در مطالعه مذکر و ۵۷٪(۲۰۰ نفر) مؤنث بودند. میانگین و انحراف معیار سن نمونه‌ها ۳/۳±۲۳ سال بود. ۸۹٪(۳۱۱نفر) نمونه‌ها مجرد و ۱۱٪(۳۹ نفر) متأهل بودند .و ۵۰٪(۱۷۵ نفر)در ترم‌های سوم تا ششم به تحصیل اشتغال داشتند. حدود دو سوم دانشجویان(۷۰٪، ۲٤۵نفر)، ساکن خوابگاه و ٦۸٪(۲۳۹ نفر) دارای رایانه شخصی بودند.

در ارتباط با میزان وابستگی به اینترنت، ۹۱/۷٪(۳۲۱ نفر) دانشجویان دچار وابستگی خفیف به اینترنت، ٦٪(۲۱ نفر) وابستگی متوسط، و ۰/۳٪(۱ نفر) وابستگی شدید بودند و فقط ۲٪(۷ نفر) دانشجویان هیچ‌گونه وابستگی به اینترنت نداشتند. میانگین و انحراف معیار امتیاز وابستگی به اینترنت ۹/۸±۳۳ بود که بیانگر وابستگی در حد خفیف است.

آزمون تی مستقل تفاوت آماری معناداری را بین میانگین امتیاز وابستگی به اینترنت و جنس و وضعیت تأهل نمونه‌ها نشان داد (به ترتیب p =۰/۰۱۹ و p<۰/۰۰۱)، اما این تفاوت بر حسب محل سکونت معنادار نبود. آزمون آنالیز واریانس یک طرفه تفاوت آماری معناداری را بین میانگین امتیاز وابستگی به اینترنت و سن (بر حسب گروه‌های مختلف سنی) نشان داد(P=۰/۰۳٤)(جدول۱). همچنین با استفاده از همین آزمون، تفاوت آماری معناداری بین میانگین امتیاز وابستگی به اینترنت و دانشکده محل تحصیل، مشاهده گردید(p<۰/۰۰۱)؛ به طوری که دانشجویان دانشکده داروسازی دارای بیش‌ترین و دانشجویان دانشکده پزشکی دارای کم‌ترین میانگین امتیاز وابستگی بودند(جدول۱).

جدول۱: مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیاز وابستگی به اینترنت برحسب مشخصات نمونه‌های پژوهش

مشخصات دموگرافیک		میانگین و انحراف معیار	P
گروه سنی(سال)	۱۸-۲٤	۳۳/۳±۱۰/۲	*f*=۳/٤۳
	۲۵-۳۰	۲۹/۸±٦/۸	*p*=۰/۰۳٤
	≥۳۱	۲۹/۱±٤/٤	
جنس	مذکر	۳٤/۱±۱۰/۹	t=۲/۳٦
	مؤنث	۳۱/٦±۸/۸	*p*=۰/۰۱۹
وضعیت تأهل	مجرد	۳۳/۲±۱۰	t=٤/٤۵
	متأهل	۲۸/۵±۵/۷	*P*<۰/۰۰۱
محل سکونت	خوابگاه	۳۱/۹±۸/٤	t= -۱/۷۹
	غیرخوابگاه	۳٤/۳±۱۲/۳	*p*=۰/۰۷۵
دانشکده محل تحصیل	پزشکی	۳۰/۳±۷/۸۵	*f*=۵/۰٤
	داروسازی	۳٦/٦±۱۱/٤	*P*<۰/۰۰۱
	دندانپزشکی	۳۱/۳±٦/۲۲	
	پرستاری و مامایی	۳۲/۲±۷/٤۳	
	پیراپزشکی	۳٦/۱±۱۲/٦	
	بهداشت	۳۰/۸±۸/۸	

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-03]

در همین رابطه آزمون آنالیز واریانس یک طرفه، تفاوت آماری معناداری را بین امتیازات مزبور نشان داد(P<۰/۰۰۱).

طبقه‌بندی ترم تحصیلی نشان داد که ۲۶/۹٪(۹٤ نفر) دانشجویان در ترم ۲-۱، ۵۰/۳٪(۱۷۶نفر) ترم ٦-۳ و ۲۲/۹٪(۸۰نفر) در ترم ۷ و بالاتر، مشغول به تحصیل بودند. میانگین و انحراف معیار امتیاز وابستگی به اینترنت در دانشجویان ترم ۲-۱ برابر ۱۲/۹۸±۳۵/۱، ترم ٦-۳ برابر ۷/۷۳±۳۱/٤۷، و ترم ۷ و بالاتر ۸/۹۲±۳۲/۳۱ بود. دانشجویان ترم‌های اول و دوم دارای بیش‌ترین و دانشجویان ترم سوم تا ششم دارای کم‌ترین میانگین امتیاز وابستگی به اینترنت هستند. در همین رابطه آزمون آنالیز واریانس یک طرفه، تفاوت آماری معناداری را بین این امتیازات نشان داد(f=٤/۳۸، P=۰/۰۱۳).

میزان مهارت کار با رایانه و اینترنت در ۱۵٪(۵۳ نفر) نمونه‌ها درحد خوب، ۵۸٪(۲۰۳ نفر) متوسط، و ۲۷٪(۹٤ نفر) ضعیف بود. آزمون آنالیز واریانس یک طرفه تفاوت آماری معناداری را بین میزان وابستگی به اینترنت و میزان مهارت کار با اینترنت(f=٦/٤۵۸، P=۰/۰۰۲) و رایانه(f=٦/۵٤۷، P<۰/۰۰۱) نشان داد؛ به طوری که میانگین امتیاز وابستگی به اینترنت در افراد دارای مهارت خوب و ضعیف به ترتیب برابر ۱۳±۳٦ و ۸±۳۲ بود.

در ارتباط با زمان استفاده از اینترنت در طول شبانه‌روز، ۷۰ نفر(۲۰٪) عصرها، ۲٤ نفر(٦/۹٪) صبح‌ها، ۲۳۵ نفر(٦۷٪) شب‌ها به اینترنت دسترسی داشتند و ۲۱ نفر(٦/۱٪) دانشجویان در بیش از یک زمان خاص از اینترنت استفاده می‌کردند. میانگین و انحراف معیار امتیاز افرادی که صبح از اینترنت استفاده می‌کردند برابر ۱٤/۵±۳۱/۷، عصر ۸/۸٦±۳/٤٤، شب ۸/۳۹±۳۳/۲۳، و بیش از یک زمان ۱۲/۲۷±۳۰/۲۷ بود. در همین رابطه آزمون آنالیز واریانس یک طرفه تفاوت آماری معناداری را بین این امتیازات نشان داد(f=۲/۹٤٦، P=۰/۰۰۸).

۸۰/۳ ٪(۲۸۱ نفر) دانشجویان کم‌تر از ۱۰ ساعت در هفته و ۱/٤٪ (۵ نفر) آنان بیش‌تر از ۳۰ ساعت در هفته از اینترنت استفاده می‌کردند. آزمون آنالیز واریانس یک طرفه نیز تفاوت آماری معناداری را بین نمونه‌های پژوهش از لحاظ میزان ساعت استفاده از اینترنت در طول هفته نشان داد (p<۰/۰۰۱)؛ به طوری که دانشجویانی که بیش‌تر از ۳۰ ساعت در هفته از اینترنت استفاده می‌کردند دارای بیش‌ترین میانگین امتیاز وابستگی به اینترنت بودند(جدول۲).

جدول۲: مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیاز وابستگی به اینترنت به تفکیک میزان ساعت استفاده از اینترنت در طول هفته

میزان ساعت استفاده	تعداد(درصد)	میانگین±انحراف معیار	P	f
کم‌تر از ۱۰ ساعت	۲۸۱ (۸۰/۳٪)	۸/۳٤±۳۱/۳۷	P<۰/۰۰۱	۱۷/۳۲۷
بین ۳۰-۱۰ ساعت	٦٤ (۱۸/۳٪)	۱۰/٤٤±۳۷/۲۸		
بیش‌تر از ۳۰ ساعت	۵ (۱/٤٪)	۳۲/۸٦±٤٤/٦		

۳۸/۳٪(۱۳٤نفر) دانشجویان دلیل استفاده از اینترنت را تحقیق و۲٦/۳٪(۹۲ نفر) سرگرمی ذکر کردند و این در حالی بود که فقط ٤٪(۱٤نفر) دانشجویان به منظور وبلاگ نویسی به اینترنت متصل می‌شدند. دانشجویانی که به دلیل استفاده از وبلاگ و سرگرم شدن به اینترنت دسترسی پیدا می‌کردند، به ترتیب دارای بیش‌ترین میانگین امتیاز وابستگی به اینترنت بودند و این تفاوت بر اساس آزمون آنالیز واریانس یک طرفه معنادار بود(P<۰۰۱)(جدول۳).

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-03]

جدول۳: مقایسه میانگین و انحراف معیار امتیاز وابستگی به اینترنت به تفکیک دلیل استفاده از اینترنت

دلیل استفاده	تعداد(درصد)	میانگین±انحراف معیار	P	f
تحقیق	۱۳٤ (٪۳۸/۳)	۲۸/۲۲±۷/۸۷	<۰/۰۰۱	۳/۳۸۳
سرگرمی	۹۲ (٪۲٦/۳)	۳۸/٦٦±۱۲/۲۲		
گفتگوی اینترنتی	٦۲ (٪۱۷/۷)	۳۲±٥/٦		
فراموش کردن مشکلات	۲۸ (٪۸)	۳۰±۸/۲		
وبلاگ نویسی	۱٤ (٪٤)	٤٤/۲٥±۲۰/۹		
استفاده از پست الکترونیکی	۲۰ (٪٥/۷)	۳۳/۷٥±۱٤/۲۲		

بیش‌ترین محل دسترسی دانشجویان به اینترنت(٪۳۸، ۱۳۳ نفر)، خوابگاه بود. ٥٦٪(۱۹۷ نفر) نمونه‌ها در سراسر طول هفته از اینترنت استفاده می‌نمودند و در حدود نیمی از واحدهای پژوهش(٪٥۳، ۱۸٥ نفر) در مقطع کارشناسی به تحصیل اشتغال داشتند. در همین رابطه آزمون آنالیز واریانس یک طرفه در مقایسه‌ی میانگین امتیاز وابستگی به اینترنت بر اساس متغیرهای محل دسترسی به اینترنت، زمان استفاده از اینترنت در طول هفته و مقطع تحصیلی تفاوت آماری معناداری را نشان نداد.

بحث

هدف این مطالعه تعیین میزان وابستگی به اینترنت در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه بود. در همین رابطه نتایج نشان داد میانگین کلی امتیاز وابستگی به اینترنت در حد خفیف است و اکثر دانشجویان دچار وابستگی خفیف بوده و درصد اندکی دچار وابستگی شدید به اینترنت بودند. در همین رابطه جعفری ندوشن و همکاران با بررسی همبستگی اعتیاد به اینترنت با سلامت عمومی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم بیان داشتند که اکثر دانشجویان(٪۹۰) دچار وابستگی خفیف، ۹/٦٪ وابستگی متوسط و ۰/٤٪ وابستگی شدید به اینترنت بودند(٥). از طرفی اسکون فلد و همکاران با بررسی شیوع وابستگی به اینترنت در دانشجویان نیویورک بیان کردند که در حدود ۰/۹٪ از نمونه‌ها دچار وابستگی به اینترنت بودند(٦). همچنین نتیجه مطالعه جلن چیک(Jelenchick) و همکاران در دانشجویان آمریکایی، حاکی از وابستگی ۱۲٪ آنان در حد استفاده‌کننده مسأله ساز، بود(۷). وانگ(Wang) با بررسی وابستگی به اینترنت و بلوغ روانی–اجتماعی در دانشجویان استرالیا بیان نمودکه ٦۸/۲٪ دانشجویان وابسته به اینترنت نبودند و فقط ٤٪ آنها دچار وابستگی شدید به اینترنت بودند(۱۰). یافته‌های مطالعه حاضر نیز در راستای مطالعات مذکور است؛ به نظر می‌رسد که در دانشجویان کشور ما نیز همچون سایر کشورها به دلیل رشد و گسترش روزافزون امکانات الکترونیکی و دسترسی آسان به اینترنت، حتی از طریق گوشی‌های تلفن همراه و وایمکس، امکان بهره‌گیری آنها از این فناوری فراهم است و همین مسأله آنها را در معرض خطر وابستگی قرار داده است.

نتایج این مطالعه بیانگر آن است که گروه سنی ۲٤–۱۸ سال بیش‌تر از سایر گروه‌های سنی در معرض وابستگی به اینترنت قرار دارند که این تفاوت از لحاظ آماری نیز معنادار بود؛ در همین رابطه قمری و همکاران با بررسی وابستگی به اینترنت و مدل عوامل خطر آن بیان کردند که دانشجویان کم‌تر از ۲۰ سال، ۳ برابر بیش‌تر احتمال وابستگی به اینترنت را داشتند(۱۸). همچنین جعفری ندوشن و همکاران ابراز نمودند که ۹٥/۳٪ دانشجویان ۱۹–۱۸ سال در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم دچار وابستگی خفیف به اینترنت بودند(٥). یافته‌های مطالعه ما در راستای نتایج مطالعات بالا است. چرایی

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-03]

میزان بالای وابستگی به اینترنت در گروه‌های سنی پایین تر، تا حدودی می‌تواند به خصوصیات ویژه سنین نوجوانی و ابتدای جوانی و مسائل خاص این سنین نظیر کنجکاوی، مرتبط باشد. از طرف دیگر دانشجویان کم سن و سال بیش‌تر در ترم‌های پایین تری مشغول به تحصیل هستند و تازه وارد محیط دانشگاهی شده اند و به نظر می‌رسد فرصت بیش‌تری برای گشت و گذار در اینترنت داشته باشند.

در مطالعه حاضر، افراد مذکر بیش از مونث در معرض وابستگی به اینترنت قرار دارند و بین وابستگی به اینترنت و جنس، تفاوت آماری معناداری یافت شد. در همین رابطه کانان و همکاران با بررسی وابستگی به اینترنت در دانشجویان ترکیه‌ای بیان داشتند که شدت وابستگی به اینترنت به طور ویژه‌ای در دانشجویان مذکر بیش‌تر از دانشجویان مونث بوده است(۹). همچنین مطالعه‌ی قمری و همکاران نشان داد که بین وابستگی به اینترنت و جنسیت ارتباط معناداری وجود دارد و احتمال وابستگی پسران به اینترنت ۵-۳ برابر بیش‌تر از دختران است(۱۸). در مقابل، لین(Lin) و همکاران و جلن چیک و همکاران در بررسی‌های خود، به ارتباط معناداری بین جنس و وابستگی به اینترنت دست نیافتند(۷و۱٤). نتایج مطالعه فعلی با نتایج مطالعات قمری و همکاران، و کانان و همکاران، در یک راستا است. به نظر می‌رسد در مطالعه‌ی کنونی دانشجویان مذکر از فرصت، امکان و آزادی عمل بیش‌تری در مقایسه با دانشجویان مونث، برای استفاده از اینترنت در منزل، خوابگاه و سایر مکانهای عمومی نظیر کافی نت، برخوردار باشند که همین مسأله، سبب ایجاد وابستگی بیش‌تری در آنها می‌گردد.

نتایج نشان داد افراد مجرد بیش از افراد متأهل در معرض وابستگی به اینترنت قرار دارند و بین وضعیت تأهل و میزان وابستگی به اینترنت، تفاوت آماری معناداری مشاهده گردید. در همین رابطه، درگاهی و همکاران با بررسی عوامل مؤثر بر وابستگی به اینترنت، دریافتند که وابستگی به اینترنت در افراد مجرد بیش از افراد متأهل است(۲۱). اما در مطالعه قمری و همکاران میزان وابستگی به اینترنت در دانشجویان متأهل بیش از مجرد بود(۱۸). نتایج مطالعه فعلی در راستای نتایج مطالعه درگاهی و همکاران است. در همین رابطه، به نظر می‌رسد دانشجویان مجرد در مقایسه با دانشجویان متأهل، از اوقات فراغت بیش‌تری برخوردار باشند. از سوی دیگر سنگینی وظایف ناشی از زندگی زناشویی و تحصیل، بر دوش دانشجویان متأهل، امکان استفاده بیش از حد آنها از اینترنت و لذا وابسته شدن به اینترنت را در مقایسه با دانشجویان مجرد، تا حد قابل ملاحظه‌ای کاهش می‌دهد.

یافته‌های این مطالعه نشان داد که دانشجویانی که در دانشکده داروسازی به تحصیل در رشته داروسازی اشتغال داشتند بیش از سایر دانشکده‌ها و نیز رشته‌ها در معرض وابستگی به اینترنت هستند، در همین رابطه کراجوسکا کولاک(Krajewska-Kulak) و همکاران با بررسی وابستگی به اینترنت در دانشجویان علوم پزشکی بیان داشتند که ۱۰/۳٪ دانشجویان پرستاری و ۹/۹٪ دانشجویان مامایی دچار وابستگی به اینترنت هستند و این رابطه از لحاظ آماری نیز معنادار بود(۲۳). اما قمری و همکاران ارتباط آماری معناداری را بین وابستگی به اینترنت و متغیرهای رشته تحصیلی و دانشکده محل تحصیل پیدا نکردند(۱۸). میزان امکانات سخت افزاری و نرم افزاری موجود در هر دانشکده و نیز میزان نیاز هر رشته برای بهره‌گیری از منابع اینترنتی، نقش مهمی در بروز وابستگی به اینترنت در دانشجویان آن دانشکده دارد. در خصوص یافته‌های پژوهش فعلی، به نظر می‌رسد تعداد کم دانشجویان داروسازی دانشگاه مورد مطالعه و نیز تسهیلات بیش‌ترآنها برای استفاده از مرکز فناوری اطلاعات دانشکده، در مقایسه با دانشجویان سایر دانشکده‌ها، ممکن است در بالا بودن میزان وابستگی آنها به اینترنت نقش داشته باشد.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-03]

از دیگر یافته‌های مطالعه این بود که دانشجویان ترم‌های اول و دوم بیش از سایر ترم‌های تحصیلی در معرض وابستگی به اینترنت قرار دارند و بین میزان وابستگی به اینترنت و متغیر ترم تحصیلی، تفاوت آماری معناداری یافت شد. در همین رابطه، محمد بیگی و همکاران نیز ارتباط آماری معناداری را بین وابستگی به اینترنت و ترم تحصیلی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک گزارش کردند و ابراز داشتند که دانشجویان ترم ۲ و ۳ بیش از سایر ترم‌ها در معرض وابستگی به اینترنت قرار دارند(۲٤). به نظر می‌رسد دانشجویان ترم‌های تحصیلی پایین‌تر به دلیل داشتن اوقات فراغت بیش‌تر، ورود به محیط جدیدتر و علاقه و کنجکاوی برای جستجوی اطلاعات تازه به منظور رقابت با هم کلاسی‌های خود، بیش‌تر از سایر ترم‌ها به اینترنت مراجعه می‌کنند که این امر ممکن است سبب وابستگی بیش‌تر آن‌ها به اینترنت شود.

هر چند که در مقایسه‌ی وابستگی به اینترنت برحسب محل سکونت دانشجویان تفاوت آماری معناداری یافت نشد اما دانشجویان ساکن خوابگاه در مقایسه با دانشجویان غیرخوابگاهی در معرض وابستگی کم‌تری به اینترنت قرار داشتند. نتایج مطالعه قمری و همکاران نیز حاکی از آن بود که بین وابستگی به اینترنت و زندگی در خوابگاه ارتباط آماری معناداری وجود ندارد(۱۸). امروزه به مدد گسترش فناوری اطلاعات، امکان بهره‌گیری از اینترنت در همه جا اعم از خوابگاه و غیرخوابگاه فراهم است و میزان دسترسی به اینترنت در دانشجویان ساکن خوابگاه و غیرخوابگاه تقریباً یکسان است چرا که دانشجویان با استفاده از گوشی تلفن همراه و تبلت می‌توانند در هر جایی به اینترنت متصل گردند. از این رو امکان بروز وابستگی به اینترنت، در هر دو گروه به یک میزان است.

نتایج نشان داد دانشجویانی که مهارت بیش‌تری در زمینه کار با اینترنت و رایانه دارند، بیش از سایرین در معرض وابستگی به اینترنت قرار دارند و بین وابستگی به اینترنت ومیزان مهارت کار با رایانه و اینترنت تفاوت آماری معناداری یافت شد. قمری و همکاران نیز رابطه آماری معناداری را بین وابستگی به اینترنت و میزان مهارت در زمینه اینترنت و رایانه گزارش نمودند(۱۸). به نظر می‌رسد رابطه مستقیمی بین میزان مهارت کار با اینترنت و رایانه و وابستگی به آن وجود داشته باشد چرا که میزان استفاده و بهره‌گیری دانشجویان توانمند در زمینه کار با اینترنت و رایانه، بیش‌تر از دانشجویانی است که از توانمندی کم‌تری در این زمینه برخوردار هستند.

نتایج پژوهش نشان داد که دانشجویان دارای رایانه شخصی به طور معناداری بیش از سایر دانشجویان در معرض وابستگی به اینترنت قرار دارند. در همین رابطه محمد بیگی و همکاران بیان کردند که داشتن رایانه شخصی یکی از عوامل مؤثر در وابستگی به اینترنت است(۲٤). امروزه به دنبال افزایش دسترسی به رایانه‌های شخصی سبک و قابل حمل، دانشجویان به راحتی و بدون هیچ گونه محدودیت زمانی به اینترنت متصل می‌شوند و زمینه وابستگی آنها به اینترنت بیش‌تر از دانشجویانی است که دارای رایانه شخصی نیستند.

یافته‌های این مطالعه نشان داد، دانشجویانی که شب‌ها بیش‌تراز اینترنت استفاده می‌کنند، بیش از کسانی که در سایر اوقات شبانه‌روز به اینترنت متصل می‌شوند، در معرض وابستگی به اینترنت قرار دارند. مقایسه‌ی میزان وابستگی به اینترنت براساس زمان استفاده از اینترنت در طول شبانه‌روز تفاوت آماری معناداری نشان داد. در همین رابطه ویزیشفر و درگاهی و همکاران بین زمان استفاده از اینترنت و وابستگی به اینترنت، رابطه آماری معناداری را گزارش کردند و ابراز داشتند که افراد دچار وابستگی به اینترنت، بیش‌تر در هنگام شب از اینترنت استفاده می‌کنند(۲۰و۲۱). در این خصوص، به نظر می‌رسد که در هنگام شب، فرد از مشکلات و مسائل روزمره فارغ گشته و به دور از مزاحمت اطرافیان، به

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-03]

راحتی و با آرامش فکری بیش‌تر و مدت زمان طولانی تری از اینترنت استفاده می‌کند و لذا امکان وابستگی به اینترنت در او افزایش می‌یابد.

یافته‌های این بررسی بیانگر آن است که با افزایش میزان ساعت استفاده از اینترنت در طول هفته، احتمال وابستگی به اینترنت افزایش می‌یابد. بین وابستگی به اینترنت و میزان ساعت استفاده از اینترنت در طول هفته، تفاوت آماری معناداری یافت گردید. در همین رابطه، کانان و همکاران با بررسی دانشجویان ترکیه‌ای نشان دادند که طول مدت استفاده از اینترنت در طول هفته، در دانشجویان وابسته به اینترنت در حدود ۲/۸ برابر دانشجویان غیروابسته بود (۱۹ ساعت در برابر ٦/۷ ساعت)(۹). کو(Ko) و همکاران نیز بیان کردند که دانشجویان دچار وابستگی به اینترنت، در ۵۹٪ موارد بیش‌تر از ۳۰ ساعت در هفته و تنها در ٤۱٪ موارد کم‌تر و مساوی ۳۰ ساعت در هفته از اینترنت استفاده می‌کنند(۱۵). در همین رابطه ویزیشفر ابراز می‌دارد که با افزایش ساعات استفاده از اینترنت، احتمال وابستگی به آن افزایش می‌یابد(۲۰). در این خصوص به نظر می‌آید که هر چقدر که یک کاربر به میزان ساعات بیش‌تری به اینترنت دسترسی داشته باشد، با مطالب جدیدتر و بیش‌تری آشنا شده و به تبع آن‌ها تمایل فراوان تری به استفاده از اینترنت خواهد داشت و کنجکاوی او نیز افزایش خواهد یافت.

در مطالعه فعلی، کسانی که به منظوراستفاده از وبلاگ و سرگرمی به اینترنت مراجعه می‌کردند، در معرض وابستگی بیش‌تری به اینترنت قرار داشتند. بین وابستگی به اینترنت و دلیل استفاده از آن تفاوت آماری معناداری یافت گردید. در همین رابطه ویزیشفر ابراز می‌دارد کسانی که فقط برای فراموشی مشکلات و سرگرمی از اینترنت استفاده می‌کنند، در معرض وابستگی بیش‌تری به اینترنت قرار دارند(۲۰). همچنین کانان و همکاران ابراز می‌دارند٦۲/٤٪ از دانشجویان دچار وابستگی به اینترنت، بیش‌تراز گفتگوها و پیام‌های اینترنتی استفاده می‌کنند(۹). قمری و همکاران نیز با بررسی عوامل خطرزای وابستگی به اینترنت در دانشجویان پزشکی ابراز داشتند که استفاده از گفتگوهای اینترنتی، میزان وابستگی به اینترنت را تا ۲/۷ برابر افزایش می‌دهد(۱۸). متأسفانه تعدادی از کاربران دانشجو به دلایل غیر درسی از اینترنت استفاده می‌کنند و ساعت‌های متمادی وقت خود را در اینترنت تلف می‌نمایند. به هر حال، دانشجویان صرف‌نظر از دلیلی که از اینترنت استفاده می‌کنند در صورت استفاده برنامه‌ریزی نشده و غیرهدفمند از اینترنت، در معرض وابستگی به آن قرار می‌گیرند.

مطالعه فعلی با محدودیت‌های چندی مواجه بود. در این مطالعه داده‌ها با استفاده از روش خودگزارش دهی جمع‌آوری شده‌اند، که این روش ممکن است بر صحت نتایج تاثیرگذار باشد. همچنین با توجه به این که نمونه‌های این مطالعه، دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه بودند نتایج به سایر دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور، قابل تعمیم نمی‌باشد.

از آنجایی که مطالعه حاضر فقط در دانشجویان رشته‌های علوم پزشکی انجام شده است، پیشنهاد می‌شود که مطالعه‌ای مشابه در دانشجویان رشته‌های دیگر انجام شود. همچنین با توجه به میزان بالای وابستگی خفیف به اینترنت در نمونه‌های این مطالعه، پیشنهاد می‌شود که مطالعات مشابهی با تأکید بر بررسی علل و عوامل مرتبط با میزان وابستگی به اینترنت انجام گردد.

نتیجه‌گیری

یافته‌های حاصل از پژوهش نشان داد که اکثریت دانشجویان این دانشگاه دچار وابستگی خفیف به اینترنت بودند، که با توجه به رشد روزافزون تکنولوژی، این امر زنگ خطری است بر این که افراد دچار وابستگی خفیف، به سمت وابستگی شدید کشیده شوند. از سوی دیگر

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-03]

استفاده کنترل نشده از اینترنت می‌تواند باعث دور شدن دانشجویان از مباحث و تکالیف درسی و در نهایت افت تحصیلی آنان شود. به همین دلیل لزوم اتخاذ راهکارهای عملی جهت استفاده هدف‌مند از اینترنت و نیز آشناسازی دانشجویان با عواقب وابستگی به اینترنت، کاملاً ضروری می‌نماید. با عنایت به اهمیت مسأله پیشنهاد می‌شود مطالعه مشابهی با حجم نمونه بیش‌تر در سایر دانشگاه‌ها انجام شود و نیز وضعیت تحصیلی دانشجویان وابسته و غیروابسته به اینترنت با یکدیگر مقایسه شود.

قدردانی

این مقاله حاصل طرح پژوهشی مصوب کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه است. پژوهشگران مراتب تشکر خود را از دانشجویانی که در این مطالعه شرکت نمودند ابراز می‌دارند.

منابع

1. Fayaz-Bakhsh A , Khajeh- Kazemi R , Soleymani nejad M , Rahimi F , Jahangiri L , Shams M.[The Internet Using and Health: Students' Knowledge, Attitude and Lifestyle Related to the Internet]. Hakim . 2011; 14(2): 96- 105.[Persian]
2. Firat Sipal R, Bayhan P. Preferred computer activities during schoolage: Indicators of internet addiction. Procedia Social and Behavioral Sciences. 2010; 9: 1085-9.
3. Pashaei F, Nikbakht A, Tavakkol Kh. [Young people experience of living with internet: A qualitative study]. Journal of Behavioral Sciences. 2009; 2(4): 333-7.[Persian]
4. Pawlikowaski M, Altstotter-Gleich C, Brand M. Validation and psychometric properties of a short version of Young's Internet Addiction Test. Computers in Human Behavior . 2013; 29(3): 1212-1223
5. Jafary Nodoushan MA, Alipour Nodoushan KH, Mirizadeh M, Ahmari Tehran H, Norouzinejad Gh, Sadeghi Yekta T, et al. [The survey of relationship general health status between internet addiction in Qom University of medical sciences student in 2010-2011]. Qom university of medical sciences Journal. 2012; 6(3): 86-90.[Persian]
6. Schoenfeld D, Yan ZH. Prevalence and correlates of internet addiction in undergraduate students as assessed by two different measures.IJCBPL.2012; 2(2): 19.
7. Jelenchick LA, Becker T, Moreno MA. Assessing the psychometric properties of the Internet Addiction Test (IAT) in US college students. Psychiatry Res. 2012; 196(2-3): 296-301.
8. Douglas AC, Mills JE, Niang M, Stepchenkova S, Byun S, Ruffini C, et al. Internet addiction: Meta-synthesis of qualitative research for the decade 1996-2006. Computers in Human Behavior. 2008; 24(6): 3027-44.
9. Canan F, Ataoglu A, Ozcetin A, Icmeli C. The association between internet addiction and dissociation among Turkish college students. Compr Psychiatry. 2012; 53(5): 422-6.
10. Wang W. Internet dependency and psychosocial maturity among college students. International Journal of Human-Computer Studies. 2001; 55(6): 919-38.
11. Tonioni F, Alessaandris LD, Lai C, Martinelli D, Corvino S, Vasale M, et al. Internet addiction: hours spent online, behaviors and psychological symptoms. Gen Hosp Psychiatry. 2012; 34(1): 80-87.
12. Lanthier RP, Windham RC. Internet use and college adjustment: the moderating role of gender. Computers in Human Behavior. 2004; 20(5): 591-606.
13. Ko CH, Hsiao S, Liu GC, Yen JY, Yang MJ, Yen CF. The characteristics of decision making, potential to take risks and personality of college students with internet addiction. PsychiatryRes. 2010; 175 (1-2): 121-5.
14. Lin CH, Lin SL, Wu CP. The effects of parental monitoring and leisure boredom on adolescents' Internet addiction. Adolescence. 2009; 44(176): 993-1004.
15. Ko CH, Yen JU, Chen SH, Yang MJ, Lin HC, Yen CF. Proposed diagnostic criteria and the screening and diagnosing tool of internet addiction in college students. Comprehensive Psychiatry 2009; 50(4): 378-84.
16.Bagherzadeh R, dehghani L, Kholghi B, afrasiabi Z. [Prevalence and obstacle of Internet use for

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-03]

education in students of Bushehr University of Medical Sciences 2008]. Iranian Journal of Medical Education. 2011; 11 (2): 159-160.[Persian]
17. Rezaei S, Kajbaf M, Mousavi S, Mousavi S. [A Prediction Model for Academic Performance among Students of Guilan University of Medical Sciences: Dimensions of Quality of Life, Internet Use, and Attitude toward Addiction]. Iranian Journal of Medical Education. 2013; 12(10) :731-742.[Persian]
18. Ghamari F, Mohammadbeigi A, Mohammadsalehi N, Almasi Hashiani A. Internet addiction and modeling its risk factors in medical students, Iran. Indian J Psychol Med. 2011; 33(2): 158-162.
19. Chen SK. Internet use and psychological well-being among college students: A latent profile approach. Computer in Human Behavior. 2012; 28(6): 2219-26.
20. Vizhishfar F. [Barresy mizan etiad be internet dr estefadeh konandegan az kafi nethay shahr Lar].The Quarterly Journal Of Fundamentals Of Mental Health. 2005; 7(25- 26): 27-33.[Persian]
21. Dargahi H, Razavi M. [Vabastegi be internet va avamele moaser]bar an dar sakenan mantagheh 2 gharbe Tehran]. Payesh. 2007; 6(3): 265-72.[Persian]
22. Shayegh S, Azad H, Bahrami H.[Barresy etiad be internet va rabetaieh an ba vizhegihaye shakhsiaty dar nojavanane Tehran]. Majalaieh elmi pazhoheshi osole behdasht ravani. 2009; 11(2): 149-58.[Persian]
23. Krajewska-Kulak E, Kulak W, Marcinkowski JI, Danme-Ostapowicz KV, Lewko J, Lankau A, et al. Internet addiction among students of the medical university of Bialystok. Comput Inform Nurs. 2011; 29(11): 657-61.
24. Mohammad-beigi A, Ghazavi A, Mohammad-salehi N, Ghamari F, Saeedi A. [Effect of internet addiction on educational status of Arak University of medical sciences students, spring 2009]. Arak Medical University Journal. 2010; 12(4): 95-102.[Persian]

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-03]

Internet Dependency in Students of Kermanshah University of Medical Sciences

Ziba Mohammady[1], Alireza Khatony[2], Mohamad Hydary[3], Masoud Bahreini[4]

Abstract

Introduction: *Despite several advantages of Internet, it involves serious problems and the most important ones is dependency on Internet. This study aimed to examine the Internet dependency in students of Kermanshah University of Medical Sciences.*
Methods: *In this descriptive cross-sectional study, 384 students of Kermanshah University of Medical Sciences were selected through stratified random sampling. Young's Internet Addiction Scale was employed for gathering data. Data analysis was performed using descriptive and analytic statistic including independent t-test and ANOVA.*
Results: *The results of 350 filled questionnaires showed that 91.7% of students were slightly dependant on the Internet and only 0.3% of them were severly dependant. There were statistically significant differences between internet dependency and sex ($p=0.019$, $t=2.356$), age ($p=0.034$, $f=3.426$), marital status ($p<0.001$, $t=4.447$), field of study ($p<0.001$, $f=4.3$), having a personal computer ($p<0.001$, $t=4.388$), knowledge of computer ($p<0.001$, $f=6.547$), knowledge of Internet ($p<0.002$, $f=6.458$), and reason for using the Internet ($p<0.001$, $f=3.383$).*
Conclusion: *Considering high prevalence of slight dependence on the Internet among university students, development of training programs to familiarize students with the risks of dependence on the Internet is necessary.*

Keywords: dependency, Internet, students

Addresses:
[1] M.Sc. in Critical Care Nursing, Student Research Committee, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran. Email: ziba.mohammadi14@yahoo.com
[2] (✉) Assistant Professor, Department of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran. Email: Akhatony@kums.ac.ir
[3] PhD Candidate, Critical Care Nursing, Student Research Committee, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran. Email: gazana58@yahoo.com
[4] Assistant Professor, Department of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Boushehr University of Medical Sciences, Boushehr, Iran. Email: m.bahreini@bpums.ac.ir

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-03]